

[K. B. Andersen.]

lige, må hele spørgsmålet selvfølgelig tages op igen.

Som lovforslaget nu kommer til at se ud, giver det en klarhed og forenkling, som er rimelig, når gymnasieskolerne i så høj grad, som det nu er tilfældet, bliver led i det almindelige skolevæsen. Det forpligter os selvfølgelig samtidig til at gøre, hvad vi kan for, at adgangen virkelig bliver lige, så der også bliver reelle muligheder uden hensyn til de økonomiske kår. Men det er som sagt ting, der ikke hører hjemme i denne lovgivning.

Også for disse to lovforslags vedkommende har det konservative mindretal — der dog nu er svundet ind, idet skolemanden denne gang er udenfor og støtter flertallet — meddelt, at det ikke kan stemme for lovforslagene, idet disse er en konsekvens af en skolelovgivning, som mindretallet ikke har kunnet tiltræde. Jeg skal ikke spille tingets tid med endnu en gang at pege på det fuldkommen hovedløse i en argumentation, der går ud på, at man ikke vil skaffe de private skoler en nødvendig ajourføring, fordi man ikke kan lide en lov, som andre grupper i tinget tidligere har gennemført. Det er vist klart for alle, at det vil være at spille tingets tid at gøre mere ud af det.

Marius Buhl: Som allerede nævnt af den ærede socialdemokratiske ordfører er de foreliggende lovforslag foranlediget af den nye lønningsslov og den nye skolestrukturlov. Begge love har gjort det ganske nødvendigt, at der kom en ny lovgivning om tilskud til de private skoler, og det er den, der foreligger her.

Det lovforslag, der omhandler statstilskud til private realskoler uden for København, indeholder regler om et væsentligt øget bestyrertilskud, i forhold til tidligere et ganske betydelig forøget tilskud, og under udvalgsbehandlingen er der foreslået den ændring, at bestyrertilskuddet beregnes på grundlag af skoleinspektørlønnen. I lovforslaget var bestyrerstillingen oprindelig normeret som lærerstilling, stigende til overlærerstilling, men den højtærede minister og udvalget er gået med til at normere den som skoleinspektørstilling. Derudover gives der et løntilskud på 85 pct. af alle lønninger til bestyrere og lærere. Efter den tidligere

lov var procentatsatsen ca. 70, så der er også her en betydelig forbedring.

Der gives et driftstilskud på 4 000 kr.; det må vist i al almindelighed betyde en formindskelse i forhold til det tidligere driftstilskud; men for at bøde på det gives der det af den socialdemokratiske ordfører omtalte suppleringsstilskud til de små skoler, et tilskud, som andrager 12 000 kr. om året til rent ensporede skoler, 8 000 kr. om året til delvis ensporede skoler og 4 000 kr. til skoler, som er delvis ensporede, men dog har 2 dobbelte klasser. At dette kun gælder for 5 år, er ganske rimeligt, da man umuligt i dag kan overse, hvordan skolernes forhold vil udvikle sig. Som også tidligere sagt har det været ret vanskeligt og er ret vanskeligt at skønne over, hvordan loven vil virke; der er så mange ubekendte faktorer i beregningerne, at man står ret usikkert over for virkningerne.

At det nuværende fripladstilskud bortfalder, betyder ca. 100 kr. mindre pr. elev; så meget fik realskolerne tidligere i fripladstilskud. Når det falder bort, har det sin naturlige forklaring deri, at kommunerne jo betaler skolepenge og kan gøre det også til private skoler. Dersom de private skoler nu vedvarende fik dette fripladstilskud på 100 kr. pr. elev fra staten, ville kommunerne kunne slippe med en årssats til private skoler, som var 100 kr. mindre, og kommunerne ville altså her få en besparelse, som staten ville komme til at betale. Det er rimeligt, at dette bliver ændret.

Der er andre ting i lovforslaget, som ikke er helt afklarede. Hvis der f. eks. er lærere, som underviser både i en skoles realafdeling og i den til skolen eventuelt knyttede hovedskoleafdeling, hvilken pensionskasse skal de så stå i? Der er også enkelte problemer med hensyn til nedsat timetal. Men der er givet tilsagn om, at disse ting skal optages til behandling, så der kan blive klare linjer — med hensyn til nedsat timetal eventuelt klare dispensationslinjer — og længere kan man ikke komme hermed i selve loven.

Om mindretallets begrundelse for ikke at ville medvirke til lovforslagets gennemførelse skal jeg ikke sige meget. Mindretallet udtaler, at den strukturlovgivning, som vi fik sidste år, vil bevirke, at de private realskoler eksistens på længere sigt er truet. Det er muligt, måske også